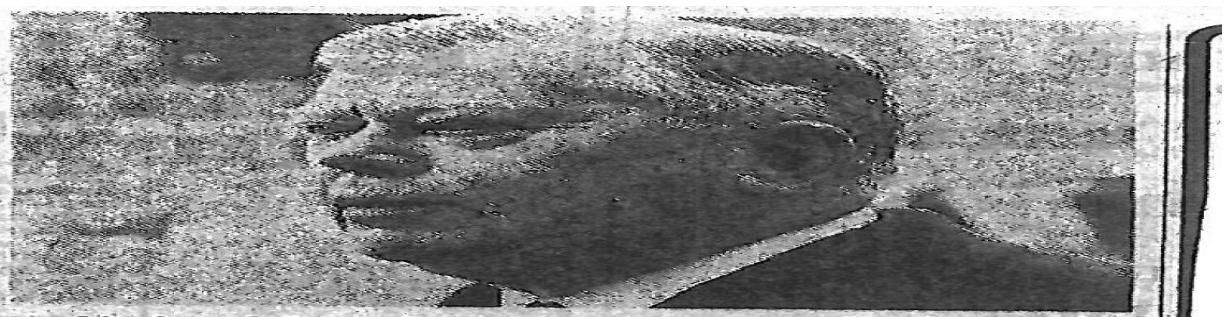

Af Hjalmar Havelund
Foto: Aage Sørensen

Nu drejer det sig om saglig, nøgtern og kølig vurdering, siger en af moderne tiders jyske herremænd, Eigil Hede Nielsen i Horsens.

— At vi også begyndte med radio, skyldtes min bror Ove, det blev til Arena Radio.

Jeg tror ikke på held, jeg tror på arbejde

— Hvad betyder heldet for en forretningmand?

Egil Hede Nielsen, senior i det store familiefirmaet Hede Nielsen's Fabrikker, i Horsens:

— Jeg tror ikke ret meget på heldet. Hvad det drejer sig om er en saglig, nøgtern og kølig vurdering efter en døftelse med nære medarbejdere. Med et beslutter man sig. Ofte viser det sig siden, efter et år eller to, måske mere, at det var et heldigt skridt, man tog, men det er noget ganske andet. Jeg tror ikke på held, jeg tror på arbejde.

Egil Hede Nielsen hører til blandt moderne tiders jyske herremænd. De, der ikke taler om afgrøder og studestrifter, men om markedsføring og millioner. 4. december fylder han 70. Stadig aktiv i topledelsen af selskabet, tolvt fabrikker rundt i landet, med en omstilling på 150 millioner og næsten 800 beskæftigede.

De knurrende radioer

— Hvem lærte Dem, at det er arbejde, det gælder?

— Min far. Han gav os levetegler, ikke ved ord, men ved sit eksempel. Han var kolonialuddannet, men havde en vis primitiv flair for teknik og gik over i cykelbranchen, først som rejsende og siden som grosserer.

1912 startede han sin egen cykelfabrik. Han så fremtiden i det ny. Fire år senere kom geteknologien i linje med fabrikken, den blev ud af atomiserisk luft tager ilten og under høj tryk pumper den på stålflasker. Umiddelbart efter lavede han en fabrik for acetylen på flasker. 1932 kom en rørfabrik til.

At vi også begyndte med radio skete desmin bro, Ove. Allerede 1928-29 fik han overladt et rum på størelse med mit kontor. Kunne han sælge noget med fortjeneste, var det godt. Elvers måtte han lukke.

Ove var en af de første, der selv lavede radioapparater. Han var glad, bare der var noget, som knurrede i dem. Den spæde begyndelse blev til Arena Radio, som for nogle år siden brændte, og som vi solgte til Rank i England. I disse dage overvejer Rank at lukke fabrikken eller sælge den.

Far for bordenden

Det var ikke med glæde, min bror, der nylig er død, traf beslutningen om salg.

— Lignede han Dem?

— I det ydre så meget, at vi ofte forveksledes, men ei-

mindelighed i fire dage om ugen og deltager i vores interne møder, hvis jeg da ikke er på rejse til de andre fabrikker. Efterhånden næst med tog. Jeg flyver aldrig. Det har jeg gjort een gang. 1945 skulle jeg til Bruxelles for at købe ind til rørfabrikken. Rutefly gik der ikke, men gennem Industrirådet kunne man ansøge englænderne om lejlighedsvis befodring med militærfly, og det lykkedes mig at få et sæde på aluminiumsbænkenne i en maskine, hvor der kun var en civilist foruden mig, resten militær i uniform. Ved starten op læste en sergeant en række regler for passagererne, om sikkerhedsbælter osv.

Næsten hele vejen var der snestorm. Før landingen stod sergenten igen frem og sagde, at der var fare for overspning af maskinen. Han sluttede om tyve minutter svævningen i Bruxelles eller hos Sct. Peter.

— Der er kommet bedre maskiner.

— Jeg ved det, men hvorfor skulle jeg. Som senior kan jeg tillade mig at bruge et par dage mere på en rejse.

Det frodige driveri

— Hvad bestiller De, når De driver.

— Man kan drive på flere måder. Der er driverter, der ikke kan få noget ud af tiden. Det får man, når der er nægtet en optagelse. Før var jeg sejlforsommand, jeg sejger. Nu har jeg min skov. Der vandrer jeg meget. Cykle må jeg ikke for familien. De siger, jeg vælter.

Skoven hører til en lands ejendom, jeg har oppe ved Silkeborg. I alt er gården på 600 tønder land, skoven allene på 450. Den driver jeg ved dilettantsk tilsyn, bi stædt af en skovfoged. Ag Jordene er forpagtet ud. Der oppe er vi hver weekend.

— Hvilkun luksus tillader De Dem?

Foruden landejendommen et sommersæde ved Juelsminde og ellers et dejligt hjem her i Horsens. Fra vi var meget unge har min kone og jeg sagt at skabe en smuk ramme om vor daglige tilværelse, også med antikviteter, selv om vi ikke har samlinger. Vort hjem skal ikke være et museum. De gamle ting er ene og alene købt for at smykke og glæde os til hverdag, ikke for at investere penge. I virksomhederne investerer vi heller ikke i maskinerne, for at have dem som afskrivningsobjekter. Vi anskaffer kun, hvad vi virkelig skal bruge.

centralisering til en større kreds af medarbejdere.

— Kender De noget til manden på gulvet?

— Jeg har altid levet i et beskyttet miljø. Efterhånden blev far en velhavende mand, og det prægede alt. Turligvis vort hjem. Vi havde ingen direkte kontakt med manden på gulvet, og det har jeg heller ikke i dag.

— Har De nogensinde beskæftiget Dem med politik.

— Nej, det er en indstilling. Jeg har alvært fra min far. Lavær' sagde han, vi har ikke tid, du kan passe dit arbejde. Min søn derimod er gået ind i politik som byrådsmedlem. Det er ud fra den betragtning, at også i erhvervslivet har man pligt til at hjælpe med de ting, hvis man har tid og råd til det og evner. Det er den erkendelse, jeg med tiden er kommet til, og nu har vi tid og råd.

Hvornår vil De bevilge Dem selv fritid hele dagen og forlade skuden?

— Det er der mange, der spørger om, de får ingen svar.

Den grimme profit

— Kan en ung forretningmand i dag gøre, hvad De og Deres bror gjorde?

— Man ser ustandselig nogen, der bliver millionærer på forbavsende kort tid, så det må kunne lade sig gøre.

— Det er ellers ikke fint at få profit.

— Fortjenesten var i gamle dage et borgerligt ord uden brod i profit er blevet et odiøst udtryk, selv om det bare er et andet ord for det samme, men Profit må man have, hvis man skal overleve, og den skal være så stor, at der, når skatten er betalt, dog bliver noget til investeringer. I dag er den i almindelighed ikke stor nok, renteniveauet taget i betragtning, og det er lidt af grunden til, at udlandet kommer så stærkt ind i dansk industrien.

— Nu kommer måske ØD og hjælper.

— Den skjulte mening med ØD er en socialisering, en nationalisering, en statslig overtagelse af virksomhederne. Alle firmaer skal indbetale, men har man brug for penge, kan man søge om at få nogen, og der vil svagheden ved systemet vise sig. Så skal man have folk uden for erhvervslivet til at forstå og acceptere.

— De tror på den enkeltes indsats i erhvervslivet.

— Ja, men ikke på gammeldags diktatorstyre. Hos os danner en lille kreds en centralgruppe, som udøver sine funktioner gennem de-

forskellige, nogle synes vist, vi var modsatninger. Han var den store glade sel-skabsmand. Jeg er mere tilbageholdende.

— Fik De en streng opdragelse?

— Det vil man nok mene i dag. Vi boede, som det den gang var skik, hos vores forældre, til vi giftede os, for mit vedkommende til jeg var 24. Vi spiste også hjemme. Far sad for bordenden, og vi snakkede forretning eller politik, måske også lidt om andre mennesker.

Far sørgete for, vi fik en grundig handelsuddannelse, også med ophold i England og Tyskland for at lære sprog.

Den skrækkelige flyvetur

— Har De selv arvtagere til virksomhederne.

— Min søn er direktør i foretagendet ligesom min nevø, men om de eller andre til sin tid skal stå i spidsen for virksomhederne, det skal alene vor bestyrelse, som består af dygtige og indsigtfulde erhvervsfolk, afgøre.

Det er farligt at blokere cheposterne med familie-medlemmer, hvis man vil have tilgang af gode folk, så derfor skal der kun være en ting, der gælder, og det er de enkeltes personlige indsats.

— Gør De Dem selv bemærket ved at bestille noget?

— Jeg kommer her i al-